Fragmentarium

...pauca. Hoc modo plures
...mus satis aliquin exiguus
... quod unum etiam sperabat
...im redditus suae valde exigui)
... conferret: quod postea
..., et exercitum alerent ne
...atum principibus eriperet
...m belli molem sustinuissent

...et quae civitates fuerint,
...r. Saxo suo gubernabat
... Stipendia suppeditabant
...lli foederi Smalcaldico
...gusta Vindelicorum, Argentoratum
... pluresque aliae quae Gallis
...ptor regem Ferdinandum
...ius exercitus hostis nemo,
...ebant tamen Caroli
...oguntinensis, Treverensis
...abilem et principem et
...emptas in Germania
...hic, emitur doctissime,
... principes, ac propria
... quam superius paucorum
...os nihil dissolvendus ex
... sibi inde exercitare
...s Imperator Germaniam
...er, ne tam temere de
...um nimium haud esset
... totam Imperator, nec
...ti rebelles debellavit.
...m ita se res habet

Divus Carolus

Divus Carolus Imperator V cum videret duo protestantium capita, ducem Saxonum et Hessum, paratum iam habere exercitum, timeretque ne plures imperii principes secum traherent, literas dat ad omnes, atque eis per legatos interceptatos quae belli suscipiendi causa esset. Nullam praetexit religionis causam, sed rebellionis illos duos incusat, qui se rupere florentem imperii statum, atque hoc unum ad Caesaream spectare maiestatem, verum eos per illos rebelles sibi non licere. Promisse ergo suae maiestatis, ut illos ab Imperii romani gremio exordinatos, banno opponeret Imperiali. Est autem bannum (ita enim vocant) Imperiale grande quis principum imperii reliquis datur diripiendus, eo quod honestis atque consuetis Imperii mandatis non obtemperet: et quidquid ita ab excommunicato confertur, id iusto titulo et causa possidetur, statimque sine longi temporis praescriptione fit dominus is qui occupavit. Ita olim magna ditione privatus fuit Comes palatinus elector, Imperatore divo Maximiliano.

Illi ad quos miserat suos legatos Imperator, qui viderent de religione non agi, ad quam solam deffendendam ex foedere tenebantur Smalcaldico, copias iam conscriptas domi retinent, ne imperii rebelles fovere viderentur, atque sic in se maiestatem concitarent. Haec fuit causa victoriae perpetuo admirandae prima. Sed ut ad ea, quae reliqua dicere, redeam quid scilicet agerent interim reliqui Germaniae principes, Archiepiscopus Coloniensis Imperatorius elector, licet foedere tenebatur, nullum tamen militem protestantibus misit; habebat enim is domi quod timeret, quia accusantibus eum Collegio, vicinisque episcopis Leodiensi et Ultraiectensi apud Cardinalium conventum damnatus esset, atque ordine Episcopatuque privatus. Comes palatinus alius Imperii elector, qui ultimus Smalcaldicis subscripserat, trecentos equites Lantgravio mittit, ut sacramento satisfaceret, legatosque mittit ad Imperatorem, qui omnia illi offerant quae is imperare vellet. Dissimulat Carolus pro tempore ~~[illegible]~~ palatinoque gratias agit.

Dux Maur

License: cc-by-nc-sa – Paris, Bibliothèque nationale de France, lat. 5288, 146r – Fragments of manuscripts gathered by Étienne Baluze (https://fragmentarium.ms/view/page/F-k57p/418/37212)